

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

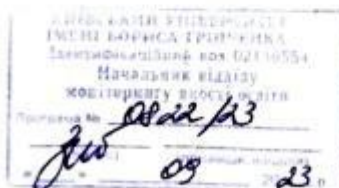
 Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » 2023 р.

ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ

для студентів

спеціальності	014 Середня освіта
освітньо-професійної програми:	Середня освіта (Образотворче мистецтво)
освітньо-професійного ступеня:	фаховий молодший бакалавр

Київ – 2023

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 р.

ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

для студентів

спеціальності *014 Середня освіта*

предметної спеціальності *014.12 Середня освіта (Образотворче мистецтво)*

освітньої програми *Середня освіта (Образотворче мистецтво)*

освітньо-кваліфікаційного рівня *молодший спеціаліст*

Київ – 2022

Розробник:

Катерина Миколаївна Попович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Катерина Миколаївна Попович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 31 серпня 2022 р. № 1

Голова циклової комісії _____ Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено

_____ 2022 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи _____ Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи _____ Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис педагогічної практики

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Навчальна (педагогічна) практика		
Вид практики	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	13,5 /405	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	6	7,5
Обсяг годин	180	225
Самостійна робота	84	105
Тривалість в тижнях	4	5
Форма семестрового контролю		залік

2. Бази практики

Базами практики можуть виступати:

- середня загальноосвітня школа I-III ступенів;
- спеціалізована школа I-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів та курсів;
- гімназія - навчальний заклад II-III ступенів з поглибленим вивченням окремих предметів відповідно до профілю;
- ліцей (ліцей-інтернат) - навчальний заклад III ступеня з профільним навчанням та допрофесійною підготовкою;

Дистанційна форма роботи на практиці передбачає виконання завдань з дому, робота з школами може проводитися в онлайн-форматі.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Педагогічна практика студентів коледжу займає важливе місце в системі професійної підготовки як органічна частина навчального процесу. Під час практики студенти вчаться самостійно й творчо застосовувати теоретичні знання через особистий досвід, оволодівають уміннями й формують навички педагогічно-виховної роботи. У ході практики створюються умови для синтезування знань з психології, педагогіки, методики навчання образотворчому мистецтву та профільних предметів. Поряд із застосуванням теоретичних знань під час педагогічної практики студенти розвивають педагогічне мислення.

Згідно з навчальним планом студенти проходять педагогічну практику у VII-VIII семестрах протягом двох місяців у середніх загальноосвітніх школах міста Києва. Практиканти скеровуються в навчальні заклади для проведення педагогічної практики по одному студенту або групою студентів з кількох осіб.

Керівники-методисти груп призначаються з числа викладачів коледжу. У навчальному закладі студентами опікуються вчителі-предметники та класні керівники (наставники). Кожен студент прикріплюється до певного класу (академічної групи), де виконує обов'язки помічника вчителя-предметника і класного керівника (наставника академгрупи). На початку практики студент повинен отримати інструкції від керівника практики та скерування на практику від циклової комісії. Студент, прибувши в навчальний заклад, повинен подати керівникові практики від цього навчального закладу щоденник, пройти інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, уточнити план проходження практики. Педагогічна виробнича практика - важливий захід підготовки фахівців. Вона сприяє реалізації освітніх і виховних завдань, які вирішуються в процесі підготовки студентів на заняттях з предметів спеціалізації і є показником того, наскільки студенти оволоділи практичними вміннями і навичками. Педагогічна практика займає одне з провідних місць в системі підготовки майбутнього викладача образотворчого мистецтва.

Мета педагогічної практики – співвіднести із повсякденними шкільними реаліями теоретичні знання, отримані студентами під час вивчення образотворчих дисциплін, а також педагогіки, психології, дидактики; набути знання, вміння і навички самостійної практичної діяльності в галузі педагогіки в якості викладача образотворчого мистецтва та проведення організаційно-виховної роботи серед шкільної молоді різних груп. Важливий елемент підготовки сучасного вчителя, поряд з фаховими знаннями та дидактичними вміннями, - його інтелектуальна здатність до новаторської діяльності. Тому педагогічна практика спрямована також на оволодіння студентами основ методології педагогічних досліджень, пошуку власних способів розв'язання проблем, що виникають у навчально-виховній роботі, та пристосування отриманих результатів до щоразу нових шкільних ситуацій.

Робота студентів у період практики характеризується тією ж багатоманітністю функцій (навчальною, виховною, суспільно-політичною) та відносин (з учнями, їх батьками, учителями, студентами), що й робота педагога. Таким чином педагогічна практика створює умови для оволодіння уміннями та навичками комплексного підходу до навчально-виховної роботи в школі.

Завдання педагогічної практики:

*адаптація студентів до роботи вчителя образотворчого мистецтва в загальноосвітньому навчальному закладі, вміння працювати за планом образотворчо-виховної роботи;

*вивчення студентами сучасного процесу навчання учнів;

*навчання самостійно розробляти та складати поурочні та календарно-тематичні плани з предметів, що вивчаються в середніх класах;

*формування конкретних уявлень про зміст і методику проведення різних видів образотворчої діяльності у школах з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, рівня їх творчого та загального розвитку;

*формування професійних умінь та навичок організації і керівництва різноманітними формами образотворчого виховання школярів;

*самостійна перевірка та оцінювання творчих робіт учнів;

*проведення індивідуальної роботи з учнями;

*розвиток професійних здібностей майбутніх педагогів-художників, бажання активно і самостійно діяти, розвивати творчі здібності, естетичний смак;

*розвиток у студентів інтересу до педагогічної практики, виховувати позитивні індивідуальні якості, необхідні в педагогічній роботі.

4. Результати проходження практики

*Вміння студентів самостійно застосовувати набуті теоретичні знання і практичні вміння та навички в проведенні різних видів образотворчої діяльності і використання їх в різних формах організації образотворчої діяльності навчального закладу.

*Самостійна підготовка та проведення уроків образотворчого мистецтва в середній школі за розкладом; самостійне ведення шкільної документації.

*Закріплення і вдосконалення умінь методично грамотно проводити образотворчо-виховну роботу, використовуючи комунікативні методи і прийоми навчання школярів.

5. Структура практики

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1. Проведення педагогічної практики в школі	
Тема 1. Набуття педагогічного досвіду в школі.	
1) Ознайомлення з навчальною програмою дисципліни, календарно-тематичним плануванням, методичним забезпеченням дисципліни, розкладом уроків.	20
2) Аналіз уроків-спостережень, проведених керівником з бази практики.	60
3) Підготовка уроку образотворчого мистецтва та заходу, підбір наочного дидактичного матеріалу до уроку.	50
4) Проведення уроків образотворчого мистецтва та заходів	50
Разом:	180
Етап 2. Проведення педагогічної практики в школі	
Тема 2. Набуття педагогічного досвіду в школі.	
5) Аналіз уроків-спостережень, проведених керівником з бази практики.	60
6) Підготовка уроку образотворчого мистецтва та заходу, підбір ілюстративного та демонстраційного матеріалу до уроку.	50
7) Проведення уроків образотворчого мистецтва та заходів	50
8) Оформлення щоденника практики, виконання характеристики класу, звіту практики	40
9) Узагальнення та підведення підсумків проходження практики, виконання звітної презентації, захист практики на звітній конференції	25
Разом:	225

6. Зміст педагогічної практики

Організаційно-підготовча робота :

- участь в настановчій конференції з питань організації та змісту роботи практиканта в загальноосвітньому закладі;
- ознайомлення із завданнями практики, з умовами діяльності навчального закладу, педагогічним колективом, учнями, матеріальним забезпеченням школи;
- вивчення нормативних документів школи: правил внутрішнього розпорядку школи, планів роботи метод об'єднання, календарно-тематичних планів. Складання сітки занять та індивідуального плану на весь період практики;
- виготовлення наочності до занять з образотворчого мистецтва;
- підготовка і участь у підсумковій конференції.

Навчально-методична та виховна робота:

- самостійна підготовка і проведення освітньо-виховної роботи в класі з використанням інноваційних технологій;

- виготовлення необхідного дидактичного матеріалу, наочних посібників;
- ведення шкільної документації;
- проведення індивідуальної роботи з дітьми та батьками класу;
- вивчення планів роботи з образотворчого виховання;
- спостереження і аналіз роботи вчителя;
- досягати свідомого засвоєння дітьми навчального матеріалу, формувати інтерес до навчання, розвивати логічне мислення учнів, компетентність, здібностей учнів;
- спостереження образотворчих занять в різних вікових групах;

Організаційно-методична діяльність:

- вивчення досвіду роботи вчителя, в якого студент проходить практику;
- брати участь в роботі методичного об'єднання вчителів;
- спостерігати та аналізувати уроки вчителя;
- враховувати рекомендації під час роботи на практиці.
-

Обов'язки учасників безперервної практики

Студента-практиканта:

1. Бути присутнім у школі цілий робочий день (6 годин) протягом 9 тижнів.
2. Дотримуватися правил внутрішнього розпорядку школи, розпоряджень адміністрації школи та керівників практики. У випадку невиконання вимог, що висуваються до практиканта, він може бути знятий з практики
3. Проявляти високу активність, інтерес і любов до дітей, до педагогічної професії, бути прикладом організованості, дисциплінованості, педагогічного такту.
4. Самостійно розробляти і проводити уроки, позакласні заходи, індивідуальні заняття з учнями.
5. Співпрацювати з батьками.
6. Під час практики вести робочий щоденник, зошит спостережень і аналізів уроків та таблиць обліку роботи практиканта.
7. Перевіряти альбоми, виготовляти наочність і дидактичний матеріал.
8. Вести класний журнал.
9. У визначений термін по закінченню безперервної педагогічної практики здати звітну документацію керівнику практики коледжу.

Керівник практики коледжу:

1. Здійснює безпосереднє керівництво практикантами, забезпечує виконання програми практики.
2. Встановлює зв'язок зі школою, проводить інструктивно-методичну роботу з учителями та адміністрацією.
3. Розподіляє студентів по класах, затверджує їхні індивідуальні плани.

4. Проводить консультації студентам по підготовці ними класних та позакласних виховних занять.

5. Здійснює контроль за проведенням студентами навчально-виховної роботи, вибірково відвідує уроки, позакласні заняття.

6. У випадку виникнення труднощів в організації і проведенні практики терміново повідомляє керівництво коледжу.

7. Приймає та оцінює звітну документацію студентів.

Керівник практики школи:

1. Ознайомлює студентів з учнями класу, успішністю, поведінкою, з основними виховними завданнями та планом своєї роботи.
2. Надає студентам консультації по проведенню навчально-виховної роботи з учнями у відповідності з програмою практики.
3. Бути присутнім на всіх уроках і заняттях практиканта, в кінці робочого дня аналізувати уроки, коротко записувати їх у щоденник-табель практиканта та виставляти оцінку за кожен урок чи заняття.
4. Після закінчення педагогічної практики складає характеристику на практиканта, оцінює роботу студента на засіданні педагогічної ради за чотирьох бальною системою.
5. Характеристика затверджується на засіданні педради.

Директор (заступник директора) школи:

1. Забезпечує нормальні умови для проведення педагогічної практики, проводить відповідну роботу з педагогічним колективом, обслуговуючим персоналом та учнями.
2. Знайомить студентів з постановкою навчально-виховної роботи, складом вчителів, документацією, навчально-матеріальною базою школи, роботою педагогічної ради, методичних об'єднань.
3. Бере участь при оцінюванні роботи студента.
4. Оцінку роботи студента затверджує на засіданні педагогічної ради.

При плануванні та розподілі роботи під час практики бажано враховувати розподіл студентів у різні класи, проведення всієї навчально-виховної та методичної роботи.

Методистам, вчителям контролювати роботу студентів, здійснювати методичну допомогу під час проведення практики студентів і складання конспектів уроків та виховних заходів.

Всього за період практики кожен студент повинен провести 15 уроків з них 13 з образотворчого мистецтва, 2 - позакласна або гурткова діяльність.

Для розвитку рефлексії майбутніх педагогів практикувати відвідання уроків вчителів школи (**оформити 12 спостережень та аналізів уроків**).

Після закінчення педагогічної практики у школі студент IV курсу подає наступну документацію:

1. Розгорнуті плани-конспекти 13-ти уроків з образотворчого мистецтва в друкованому вигляді.
2. Два позакласних або гурткових заняття.
3. Щоденник практики.
4. Письмовий звіт з педагогічної практики. (повинна бути печать із школи)
5. Характеристика класу.
6. Узагальнення матеріалів образотворчої діяльності з учнями під час педагогічної практики.
7. Звітну презентацію.
8. Характеристику зі школи, написану вчителем образотворчого мистецтва на студента-практиканта та затверджену директором школи (повинна бути печать із школи).
9. Витяг із протоколу засідання педагогічної ради (повинна бути печать із школи).
10. 12 спостережень та аналізів уроків.

Щоденник педагогічної практики

Педагогічний щоденник є звітним і контрольним документом студента, за яким керівники практики простежують хід безперервної педагогічної практики студента-практиканта. У щоденнику студент-практикант планує і складає конспекти уроків і позакласних занять, затверджує вчитель за два дні до їх проведення.

Педагогічний щоденник заповнюється щодня, завжди знаходиться у студента і перевіряється протягом усієї практики. Відсутність щоденника розглядається як порушення навчально-виробничої дисципліни.

Педагогічний щоденник ведеться в загальному зошиті протягом усієї практики (за формою).

7. Контроль навчальних досягнень

Загальні вимоги до оцінювання занять з образотворчого мистецтва:

Критерії оцінки за заняття мають бути єдиними для методистів коледжу, вчителів-предметників та студентів; всебічно охоплювати весь процес роботи практиканта; відобразити найголовніші функції його діяльності: конструктивну,

організаторську, комунікативну і гностичну (дослідницьку). В роботі практиканта повинні бути оцінені:

- уміння планувати уроки з образотворчого мистецтва і підбирати наочний матеріал до різних видів образотворчої діяльності дітей (конструктивна функція):

- реалізація плану заняття (організаторська функція);
- встановлення контакту з учнями (комунікативна функція);
- уміння спостерігати і методично правильно аналізувати процес заняття (гностична функція).

- виявити ступінь самостійності студента при розробці планів-конспектів уроків та творчий підхід до розробки заняття студентом.

Критерії оцінювання уроку

№	Критерій	Кількість балів
1	Самостійність і творчість пошуку наочного матеріалу у підготовці до уроків та позакласних занять. Відповідність змісту навчального матеріалу віковим особливостям школярів.	2
2	Володіння професійними навичками, необхідними для організації ефективної образотворчої діяльності учнів на занятті.	2
3	Дотримання структури заняття, виконання методичних вимог до різних видів образотворчої та навчальної діяльності.	2
4	Керівна роль практиканта у зосередженні уваги школярів, досягненні дисципліни дітей на занятті.	2
5	Висока результативність заняття з образотворчого мистецтва, результативність окремих видів діяльності, забезпечення зворотнього зв'язку практиканта зі школярами.	2
6	Уміння розмовляти з дітьми, зацікавлення їх бесідою для досягнення поставленої мети на уроці з образотворчого мистецтва.	2

Критерії для оцінки «Відмінно»

1. Студент добре спланував уроки, виявив самостійність і творчість при складанні плану занять.
2. Застосував найбільш ефективні форми, методи і прийоми навчання.
3. Правильно оцінював образотворчо-навчальні досягнення дітей, забезпечив їх активність під час перевірки знань, пояснення нового матеріалу, закріплення чи повторення, залучав їх до активної розумової та трудової діяльності, розвивав в них мислення, навички самостійної роботи.
4. Вдало використовував не заняті дидактичний матеріал.
5. Вміло поєднував роботу з усією групою з індивідуальним підходом до окремих дітей.
6. Правильно використав час і домогся того, що школярі засвоїли весь матеріал, запланований на урок образотворчого мистецтва.
7. Вміло керував увагою дітей під час проведення різних видів діяльності, зумів досягти на занятті зразкової дисципліни.
8. Дотримувався вимог єдиного мовного режиму.

Критерії для оцінки «Добре»

1. Виявив уміння добре готуватись до уроків, користуючись незначною допомогою методиста.
2. Провів заняття на належному рівні;
3. Використовував ефективні методи і методичні прийоми, але не досить творчо; на занятті мали місце методичні недоліки, які суттєво не порушили навчального процесу.
4. На уроках дисципліна була добра; діти активно працювали, але на окремих етапах заняття їх активність була незначною.
5. Мети уроку студент досягнув.

Критерії оцінки «Незадовільно»

1. Уроки образотворчого мистецтва проведено на низькому науковому та методичному рівні, студент виявив незнання матеріалу.
2. На занятті допускав методичні помилки, не використовував прийоми та методи для образотворчого навчання дітей.
3. Мова практиканта нечітка, він не дотримувався вимог єдиного мовного режиму.
4. Не мав контакту з групою дітей, не здійснював диференціації навчання.
5. Поставленої мети на занятті не досягнуто.

**Облік оцінювання роботи студентів 4 курсу
під час педагогічної практики в школі
Рахунок рейтингових балів**

№ п\п	Види діяльності	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за I семестр	обов'язкова кількість виконаних завдань за II семестр	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1.	Відвідування практики	1	12	15	27	27
2.	Участь в установчій конференції	3	1		1	3
3.	Проведення уроків з образотворчого мистецтва	12	6	7	13	156
4.	Спостереження та аналіз занять з образотворчого мистецтва	6	5	5	10	60
5.	Проведення позакласної або гурткової діяльності	15	1	1	2	30
6.	Характеристика класу.	10		1	1	10
7.	Узагальнення матеріалів образотворчої діяльності з учнями під час педагогічної практики	5		1	1	5
8.	Звітна презентація	25		1	1	25
9.	Звіт з практики	14		1	1	14
10.	Участь у звітній конференції	5		1	1	5
	Разом		132	203		335
	Коefіцієнт		1,32	2,03		3,35

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	
А	98-100	зараховано
	94-97	
	93-90	
В	89-86	
	85-82	
С	81-75	
Д	74-69	
Е	68-65	
	64-60	
Fx	59-35	не зараховано
F	34-20	
	19-1	